

Uspešne operacije

INTERPOL

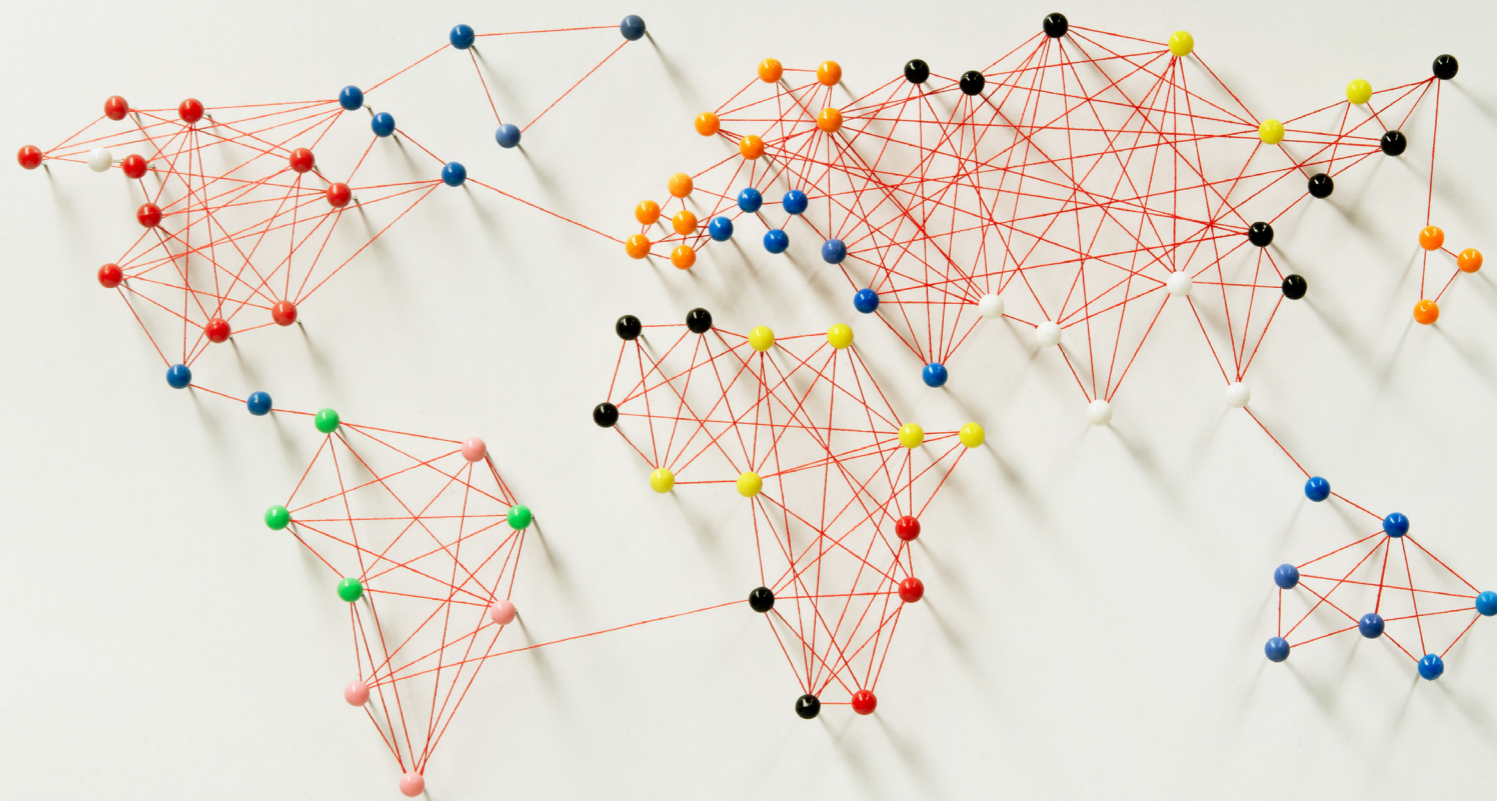
- U 2012. godini, saradnja na dobrom nivou u okvirima Interpola, između EULEX-a i relevantnih organa za sprovođenje zakona u Austriji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Nemačkoj, Italiji i Sloveniji, dovela je do hapšenja 18 osumnjičenih, optuženih za organizovani kriminal i krijumčarenje migranata. Dvojica od njih bili su kosovski Albanci, koje je na Kosovu uhapsio zajednički istražni tim EULEX-a i Policije Kosova.

EVROPOL

- 29. januara 2013. godine deset evropskih zemalja i EULEX bili su uključeni u zajedničku akciju koju je podržao i koordinisao Evropol, a koja je rezultirala hapšenjem 103 osobe za koje se sumnjalo da su deo mreže za krijumčarenje ljudima. Takođe, tri osobe su istog dana uhapšene na Kosovu u okviru ove zajedničke akcije sprovedene širom Evrope; Još 12 osoba iz iste kriminalne mreže bilo je već uhapšeno 2011. i 2012. godine na Kosovu.
- U „Zajedničkoj policijskoj operaciji Evropa 2013“, koju je predvodila Italija a podržao Evropol, koja je rezultirala zaplenom 129 ukradenih vozila procenjene vrednosti od skoro 2 miliona evra, učestvovali su organi za sprovođenje zakona iz Albanije, Austrije, Belgije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Nemačke, Mađarske, Italije, Kosova, Moldavije, Crne Gore, Severne Makedonije, Rumunije, Srbije, Slovenije i Ujedinjenog Kraljevstva, kao i uz učešće EULEX-a, Evrodžasta, Fronteksa i Interpola.
- 21. marta 2018. godine Slovenija, Kosovo, EULEX i Evropol zajedno su radili na hapšenju 12 krijumčara migranata koji su delovali na Balkanu, od kojih osmoro na Kosovu.
- U martu 2021. godine, na zahtev Policije Kosova, EULEX je omogućio razmenu informacija preko Evropola o velikoj zajedničkoj operaciji koju su zajedno sprovedeli Evropol, Albanija i nekoliko država članica EU, usmerenoj na dve organizovane kriminalne grupe koje se bave trgovinom ljudima i falsifikovanjem dokumenata.

Protokol o policijskoj saradnji između EULEX-a i Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije

- Dana 27. marta 2020. godine, srpska policija je zatražila od EULEX-a da proveri kod Policije Kosova da li je nestala osoba koja je putovala sa Kosova u Srbiju uhapšena ili primljena u bilo koju bolnicu na Kosovu. Policija Kosova je odmah odgovorila da je pretraga u zatvorima, bolnicama i svim karantinskim KOVID-19 centrima bila negativna. Istog dana, automobil nestale osobe pronađen je u jednom selu u blizini zajedničkog prelaza sa Srbijom, a 3. maja 2020. nestala osoba je pronađena mrtva. Tokom čitave ove operacije, saradnja između dve agencije za sprovođenje zakona bila je odlična.
- Dana 23. marta 2021. godine, EULEX je omogućio povratak zaplenjene opreme Policiji Kosova, uključujući vozilo, lično oružje i drugu policijsku opremu. Oprema je zaplenjena marta 2012. godine kada su srpski policajci uhapsili dvojicu kosovskih policajaca, koji su kasnije pušteni.
- Dana 28. maja 2021. godine, nestao je 31-godišnji državljanin Srbije, koji je putovao motociklom iz Beograda, Srbija, za Gračanicu, Kosovo. Sledećeg dana, srpske vlasti su poslale hitan zahtev EULEX-u tražeći istragu o tome gde se nalazi nestala osoba. Dana 30. maja 2021. lice je pronađeno živo u provaliji. Pripadnici Specijalizovane policijske jedinice EULEX-a, koji su bili u izviđačkoj patroli, pružili su prvu pomoć povređenoj osobi, koja je kasnije prebačena u bolnicu.
- Srpski organi vlasti su 14. juna 2021. godine uputili hitnu poruku EULEX-u u kojoj je stajalo da je jedan muškarac otišao u jedno selo u Srbiji i silovao 14-godišnju devojčicu kako bi je oženio. Policija Kosova je 15. juna 2021. godine ušla u kuću osumnjičenog, gde su pronađeni počinitelj i nestala maloletna žrtva. Osumnjičeni i žrtva su sprovedeni u policijsku stanicu i po nalogu državnog tužioca osumnjičenom je određen pritvor do 48 sati. Slučaj je okarakterisan kao silovanje, a maloletna žrtva je smeštena u sklonište za žrtve rodno zasnovanog nasilja.

Ukratko o međunarodnoj policijskoj saradnji

Kako funkcionise razmena informacija?

- 1) Između Kosova i raznih zemalja, zasniva se na bilateralnim sporazumima o policijskoj saradnji.
- 2) Između Policije Kosova i Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije, omogućena je posredstvom EULEX-a na osnovu Protokola o policijskoj saradnji između EULEX-a i Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije.
- 3) Između Policije Kosova i Evropola, omogućena je preko švedske službe Evropol-SIENA kojom upravlja EULEX. Od 28. jula 2020. godine stupio je na snagu Radni sporazum kojim se uspostavljaju odnosi saradnje između kosovskih organa za sprovođenje zakona i Evropola. U septembru 2021. godine Kosovo je najavilo da će uskoro imenovati oficira za vezu pri Evropolu. Ovaj Radni sporazum će u velikoj meri unaprediti direktnu saradnju između Kosova i Evropola.
- 4) Između Policije Kosova i Nacionalnih centralnih biroa Interpola, omogućena je preko Interpolove Kancelarije za vezu u okviru UNMIK-a. Eksperti EULEX-a deo su Interpolove Kancelarije za vezu pri UNMIK-u.

Zašto je važna međunarodna policijska saradnja?

Zahvaljujući mehanizmima međunarodne policijske saradnje, verodostojni podaci su blagovremeno dostupni kako bi se organima za sprovođenje zakona omogućili:

- sprečavanje i suzbijanje organizovanog kriminala, terorizma i drugih oblika teškog kriminala;
- istraga teškog i organizovanog kriminala, prekograničnog kriminala i drugih oblika teškog kriminala;
- hapšenje kriminalca;
- rešavanje zločina međunarodnih dimenzija;
- deljenje kriminalističko-obaveštajnih podataka sa drugim zemljama.

Koja je uloga EULEX-a?

EULEX podržava Policiju Kosova u oblasti međunarodne policijske saradnje omogućavanjem razmene informacija između Policije Kosova i Interpola, Evropola ili Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije posredstvom sigurnih kanala. Od 2008. do juna 2018. godine ova saradnja je rezultirala sa više od 100 hapšenja.

EULEX je organizovao kurseve obuke za izgradnju kapaciteta i studijske posete za predstavnike Policije Kosova.

Broj zahteva koje je EULEX primio i poslao od 2017. do 2022. godine:

	INTERPOL kanal	EUROPOL kanal	Protokol između EULEX- i Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije
2017	2241	117	239
2018	1717	115	208
2019	2740	292	281
2020	1760	340	702
2021	1360	655	929
2022	1886	243	598

Obuke i studijske posete koje je organizovao EULEX

- 2015 ▶ Obuka za osoblje Jedinice za koordinaciju međunarodne saradnje u oblasti sprovođenja zakona (ILECU) Policije Kosova o standardima Interpola i Evropola za komunikaciju i odgovarajućim pravilima i propisima.
- 2016 ▶ Radionica za osoblje Carine Kosova i Policije Kosova o tome kako sprečiti i suzbiti trgovinu nedozvoljenom robom.
- 2016 ▶ Obuka Policije Kosova o instrumentima i kanalima međunarodne policijske saradnje.
- 2016 ▶ Obuka o standardima Interpola i Evropola za komunikaciju, pitanjima zaštite podataka i pravilima i propisima kojima se regulišu operativne aktivnosti Nacionalnog centralnog biroa.
- 2016 ▶ Studijska poseta predstavnika ILECU-a Nacionalnom centralnom birou Interpola u Atini, Grčka.
- 2017 ▶ Studijska poseta predstavnika ILECU-a sedištu Evropola-a u Hagu, Holandija.
- 2018 ▶ Obuka predstavnika ILECU o zaštiti kulturnog nasleđa u Rimu, Italija.
- 2018 ▶ Studijska poseta predstavnika Policije Kosova Evropskoj službi za suzbijanje prevara (OLAF) u Briselu, Belgija.
- 2019 ▶ Obuka o principima međunarodne policijske saradnje za predstavnike Policije Kosova u Kriminalističko-obaveštajnoj službi u Austriji.
- 2019 ▶ Radionica za službenike Policije Kosova o tome kako se suprotstaviti ekološkom kriminalu.
- 2019 ▶ Studijska poseta za predstavnike Policije Kosova Komandnom štabu italijanskih karabinjera za zaštitu životne sredine u Rimu, Italija.
- 2021 ▶ Sastanci stručnjaka Evropola sa predstavnicima Policije Kosova i Kosovske agencije za sudsku medicinu o tome kako Evropol može da podrži Kosovo u borbi protiv falsifikovanja novca.